

ABSTRAKT

Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra farmakognozie

Školitel: doc. PharmDr. Lenka Tůmová, CSc.

Student: Eliška Mottlová

Název diplomové práce: Interakce vybraných přírodních látek s konvenčními léčivy

Klíčová slova: léčivá rostlina, antraglykosidy, saponiny, třísloviny, alkaloidy, interakce

Cílem této diplomové práce je zpracovat formou rešerše přehled interakcí, které mohou vzniknout při současném užívání konvenčních léčiv s vybranými léčivými rostlinami s obsahem antraglykosidů, saponinů, tříslovin či s izolovanými rostlinnými alkaloidy. Informace o interakcích byly získány především na základě vědeckých článků z let 2000-2019 nalezených v internetových databázích (Web of Science, Science Direct, PubMed, Google Scholar). V práci jsou zaznamenány interakce celkem dvanácti léčivých rostlin a dvanácti izolovaných rostlinných alkaloidů. K významným interakcím zpravidla dochází v kombinaci rostlinných přípravků s léčivy s úzkým terapeutickým indexem jako je například warfarin, digoxin, cyklosporin či theofylin. Třezalka ovlivňuje metabolismus řady léčiv indukci izoenzymů cytochromu P450 (CYP3A4, CYP2C9, CYP2C19) a P-glykoproteinu a také může zvyšovat riziko rozvoje serotoninového syndromu v kombinaci se serotoninergními léčivy (SNRI, SSRI, triptany). Léčivé rostliny s obsahem antraglykosidů (aloe, sena, reveň) interagují s léčivy většinou na úrovni absorpce v důsledku laxativního působení. Lékořice obsahující triterpenický saponin glycyrrhizin naopak ovlivňovala farmakokinetiku některých léčiv inhibicí CYP3A4, CYP2C9 a P-glykoproteinu, farmakodynamické interakce s lékořicí byly dány jejím mineralokortikoidním působením. Také byly zaznamenány lékové interakce, které mohou vzniknout při nadměrné konzumaci čajových katechinů, kofeinu, piperinu a dalších alkaloidů. Nejvíce interakcí bylo zaznamenáno u cytostatik a u léčiv působících na kardiovaskulární systém. Nicméně dostupné informace o interakcích mezi léčivými rostlinami a konvenčními léčivy jsou stále ještě nedostačující a je zapotřebí další zkoumání.